

VEČERNIK

POŠTNA PLAČANA V GOTOVINI

Leto XII.
Štev. 288

TELEFON 25-67
POŠTNI ČEKOVNI RAČUN IL409

Maribor, sreda 21. decembra 1938

NAROČNINA NA MESEC:
Prejeman v upravi ali po pošti 10.— din,
dostavljen na dom 12.— din, tujina 25.— din

Cena
1.— din

Strah pred pomladjo 1939

Glavni namen Chamberlainovega in Halifaxovega obiska v Rimu: sondiranje terena za sklenitev pakta štirih velesil — Skepsa v Londonu in zahteve po pospešitvi oboroževanja

LONDON, 21. decembra. Angleški listi razpravljajo obširno o potovanju Chamberlaina in Halifaxa v začetku meseca januarja v Rim, kjer se dne 11. snideta z Mussolinijem in Cianom. Glavni predmet rimskih razprav med angleškimi in italijanskimi državniki bo priprava za sklenitev pakta štirih velesil, ki naj bi združil k sporazumu in skupnemu sodelovanju Italijo, Nemčijo, Anglijo in Francijo. Temu paktu naj bi sledila potem skupna akcija za omejitve oboroževanja. Sklenitev pakta štirih velesil pa je nemogoča, ako se prej ne najde možnost za odstranitev napetosti med Italijo in Francijo. Zato se zatrjuje, da bosta Chamberlain in Halifax skušala najti v Rimu podlago za tak sporazum, po katerem bi Francija vsaj v neki meri zadovoljila italijanske zahteve. V tem smislu pišejo tudi že »Times« in v Rimu tolmačijo to pisanje tako, da pripravlja Chamberlain za januar sredozemsko Monakovo.

PAKT ŠTIRIH VELESIL

LONDON, 21. decembra. Angleški ministrski predsednik Chamberlain in zunanji minister Halifax se snideta v Rimu z Mussolinijem in Cianom dne 11. januarja prihodnjega leta. Rimski dopisnik »Daily Maila« potrjuje v svojem poročilu iz Rima, da bosta Chamberlain in Mussolini sklenila sporazum o predložitvi posvetovalnega pakta štirih (Four power consultative agreement). Ta sporazum naj bi vseboval celo vrsto določb o obsodbi vojne kot sredstva za doseg diplomatskih ciljev. Sporazum bi podpisale Anglija, Nemčija, Francija in Italija. Baje je besedilo pakta načelno že sestavljeno in s strani Chamberlaina in Mussolinija parafirano. Hitlerju in Daladierju bo ta načrt predložen še pred rimskim sestankom med angleškimi in italijanskimi državniki. Dopisnik »Daily Maila« potrjuje tudi govorice, da namerava Chamberlain po obisku v Rimu obiskati tudi Hitlerja in Daladierja. Ako ta akcija uspe, bo sklicana nato konferenca o omejitvi oboroževanja.

ANGLEŠKI DVOM V USPEH

V političnih krogih Velike Britanije spravljajo s tem v zvezo tudi nekatere odstavke iz predvčerajšnjega Chamberlainovega govora v spodnji zbornici, v katerem je zahteval upoštevanje življenjskih pravic Nemčije in se vprašujejo, ali ni to že prvi korak k akciji, ki jo napoveduje »Daily Mail«? »Daily Telegraph« pa ugotavlja v svojem uvodniku, da v Angliji vendarle dvomijo v to, da bi Chamberlain dosegel svoj cilj, ker čaka sam na ugoden znak s še večjo nestrpnostjo, kakor angleški narod. Vprašujejo se tudi, kako bo odstranil napetost, ki obstaja med Rimom in Parizom? V Rimu naglašajo, da se italijanske aspiracije, ki so bile nedavno sprožene, ne morejo več spraviti z dnevnega reda, ne da bi se rešile. To so vprašanja, ki morajo na vsak način priti v mednarodno razpravo. Rim zahteva, da se enkrat za vselej radikalno revidirajo vsi italijansko-francoski odnosi. Še prej pa zahtevajo v Rimu popolno rešitev španskega vprašanja v italijanskem smislu.

STRAH PRED POMLADJO 1939

LONDON, 21. decembra. Angleški listi razpravljajo danes o vprašanju, v kakšno smer bo krenila angleška zunanja politika? Evropski položaj in razvoj dogodkov na Daljnem vzhodu sili Anglijo, da naglo svojega oboroževanja poveča do skrajnosti. To zahtevajo tudi nekateri ministri in so zato nastala v vladi nesoglasja. Zato se zatrjuje, da bi utegnili biti Chamberlainova vlada rekonstruirana še pred njegovim odhodom v Rim. Nekateri člani vlade in znatne skupine konzervativne stranke zahtevajo od Chamberlaina, da

pripravi Veliko Britanijo za vsak primer najkasneje do pomladi prihodnjega leta. Spomladi leta 1939. bi mogli nastati v Evropi in na Daljnem vzhodu novi dogodki, ki bi prisilili Veliko Britanijo, da bo pripravljena braniti svoje interese. Ob priliki svojega obiska v Rimu bo Chamberlain na vsak način opozoril Mussolinija na stališče Velike Britanije do teh verjetnih dogodkov.

PRED ODSTOPOM 4 MINISTROV?

Konzervativna stranka računa s tem, da se bo v prihodnjih mesecih angleško oboroževanje nadaljevalo s tako naglico, kakor še nikoli doslej. V tem oziru se ne pričakuje ne odpor gospodarstva ne odpor parlamenta. Pričakuje se, da bodo pri tem celo enako sodelovali vsi deli imperija. V tej zvezi se mnogo razpravlja tudi o akciji državnih podtajnikov, ki zahte-

vajo odstop vojnega ministra Thomasa Inskipa, ministra obrambe Hore-Belisha ter lordov Wintertona in Runcimana, ker ovirajo naglo in pravilno oboroževanje. Zatrjuje se, da podpirajo stališče državnih podtajnikov, katerim stoji na čelu Hudson, tudi politične stranke in da bo Chamberlain te dni odredil razpravo o njihovih pritožbah. Večina listov pričakuje, da bodo omenjeni ministri odstopili.

FRANCOSKO STALIŠČE

LONDON, 21. decembra. Francoski veleposlanik v Londonu Corbin je obiskal včeraj angleškega zunanjega tajnika Caddogana, s katerim je razpravljal o obisku Chamberlaina in Halifaxa v Rimu. Poluradno se izjavlja, da je bilo ob tej priliki sklenjeno, da se bo pokazalo v Rimu enotno angleško-francosko gledanje na mednarodna vprašanja. Angleška ministra bosta v Rimu vztrajala na stališču, da je treba najprej odstraniti iz Španije vse tuje prostovoljce, ker bo šele nato mogoče priznati Francu položaj vojskujoče se stranke. Dalje bosta obvestila Rim, da Francija ni pripravljena, razpravljati z Italijo o kakršnih koli političnih, gospodarskih ali upravnih koncesijah v francoski Afriki, dokler Italija ne ustavi protifrancoske propagande in ne spremeni svojega stališča. Toda Chamberlain bo kljub temu skušal posredovati za kompromis med Rimom in Parizom, da pokaže tako vsestransko dobro voljo.

Pred vladno krizo v Angliji?

ZARADI PREPOČASNEGA OBOROŽEVANJA BODO IZLOČENI VOJNI IN NEKATERI DRUGI MINISTRI TER TAJNIKI.

LONDON, 21. dec. Chamberlain je na današnji seji parlamenta dejal, naj se ne vzamejo za resne vesti vseh včerajšnjih listov, ki pravijo, da so nastali v angleški vladi spori, ker nekateri ministri ne soglašajo s politiko vlade. To so predvsem ministri Hore-Belisha, Inskip, Winterton in Runciman ter državni tajniki Hudson, Dufferin in Strafford. Agencija Reuter pa navzlic temu pristavlja, da se imenovani ministri sicer popolnoma stri-

najo s Chamberlainom v zunanji politiki, ne odobravajo pa njegove prepočasne politike oboroževanja. Reuter tudi pravi, da bo verjetno po božičnih praznikih izprememba nekaterih resorov v vladi.

LONDON, 21. decembra. Avala. Kralj Jurij VI. je sprejel včeraj ministra za državno obrambo Hore-Belisha, katerega ime se v zadnjih urah često omenja v zvezi z govoricami o rekonstrukciji vlade.

Italijanski nasvet Madžarski

MADŽARSKA NARODNA MANJSINA V JUGOSLAVIJI JE NAJBOLJ NEPOMEMBNA, ZATO MORE PRIČAKOVATI MADŽARSKA BOLJŠE BODOČNOSTI LE OD ZBLIŽANJA Z JUGOSLAVIJO.

RIM, 21. decembra. Stefani. Italijanski tisk se ukvarja ob priliki Cianovega obiska na Madžarskem precej odkrito z madžarsko notranjo in zunanjo politiko. Tako piše n. pr. »Il Lavoro Fascista«, da stoji madžarsko politično, gospodarsko in kulturno delo še v marsikaterem oziru v znamenju preteklosti in zastarelosti ter se mora zato preusmeriti bolj sodobno. List imenuje izrecno zlasti vprašanje agrarne reforme in Židov. Glede zunanje politike pa naglašajo list zlasti potrebo, da se Madžarska razen z osjo Rim-Berlin zbliža tudi z Jugoslavijo. Samo tako zbližanje, ki mora pozabiti na preteklo, lahko ustvari podlago za popolno obnovo Podonavja. V podobnem smislu piše tudi znani »Il Telegraph«, ki pravi med drugim: Med vsemi ozemlji, ki so bila s tri-nonsko mirovno pogodbo odcepljena od nekdanje Ogrske, živi na tistem, ki je pri-

padlo Jugoslaviji, najmanjša in najmanj pomembna madžarska narodna manjšina, ki je mimo tega še raztresena med jugoslovanskim prebivalstvom. Zato so dani vsi pogoji za zopetno zbližanje, ki je nujno potrebno in bi bilo velikega pomena za obe državi. V pristranih odnosih z Jugoslavijo more Madžarska mirno pričakovati boljših časov v nadaljnjem razvoju dogodkov, ki bodo pomembni za njene dosti važnejše narodne manjšine. V tem primeru se lahko tudi aktivno sodeluje boja proti boljševizmu. To so smernice, po katerih bo morala hoditi Imredyjeva politika.

VOJAŠKI REGISTER V ANGLIJI.

LONDON, 21. dec. Reuter. Vladni predlog o na pol obveznem vojaškem registru za primer vojne je bil sprejet z 270 proti 9 glasovom.

Zapiski

Italijani v Tuniziji

V italijanskih listih je bilo zadnje dni veliko govora o »italijanstvu« Tunizije ter argumentih, da je zaradi prevlade Italijanov v tej francoski koloniji zahteva po odstopitvi povsem upravičena. »Večernik« je o tej stvari že pisal ter dejal, da je Tunizija v prvi vrsti arabska, nato francoska in šele v tretji vrsti italijanska. Dobro to pričajo tudi številke iz l. 1936. V Tuniziji je bilo takrat 2.395.108 Arabcev, 108.068 Francozov in 94.289 Italijanov, ki so večinoma zadovoljni s francosko upravo. Francozi cenijo, da je le 20.000 Italijanov, ki poslušajo ukaze italijanskih konzulatov. Da je francoska uprava ugodnejša tudi za Arabce, se vidi že iz primerjave povečanja prebivalstva v Tuniziji, kjer se je njihovo število povišalo v petih letih za 179.700 oseb, z italijansko kolonijo Tripolitanijsko, kjer je po italijanski statistiki padlo število Arabcev od 1.300.000 l. 1921. na 700.000 v l. 1928.

Zakaj Chvalkovsky ni postal predsednik CSR

Pri zadnjih volitvah za predsednika CSR je bilo sprva rečeno, da bo novi prezident zunanji minister dr. Chvalkovsky. Pozneje pa so nastale nenavadne zapreke, zaradi katerih Chvalkovsky ni mogel kandidirati. »H Europe Nouvelle« pravi, da zato, ker je njegova babica Židinja, to pa seveda ni v skladu z rasiistično teorijo. Drugi kandidat je bil Tomaž Bata, ki bi ga posebno mlajši Čehi radi videli kot predsednika. Proti tej kandidaturi pa so se uprli Slovaki in tako je bil izvoljen sodnik Hacha. Zanimivo je, da niso niti komunisti niti socialni demokrati postavili protikandidatov. Novi predsednik je prisegel, da bo čuval ustavo. Medtem pa je bila ustava že nešteto krat prekršena, odkar je bil sklenjen mir v Monakovem. Posebno značilna prekršitev ustave je bila izvolitev novega predsednika, ki bi ga morali voliti najkasneje v 14 dneh, so ga pa šele čez dobro dva meseca.

Italijanska propaganda na Korziki

Razen »Skupin korziške kulture«, društvo, ki imajo svoj sedež od l. 1935. v Pavii, se posebno zanima za korziške probleme časnik »Telegrafo«, ki izhaja v Livornu in ki je last italijanskega zunanjega ministra grofa Ciana. Korzika je komaj štiri ure oddaljena od Livorna in zato tudi stalno sprejema italijansko časopisje. »Telegrafo« pošiljajo v zaprtih kuvertah, ker je v Franciji prepovedan zaradi stalnega blatenja Francije in njenih uradnikov. Letna naročnina znaša 5 frankov ali pa še manj.

Incident zaradi tenorista

Te dni je bil ples tujih novinarjev v Bruxellesu. Med umetniki, ki so nastopali, je bil tudi pri nas iz nekaterih filmov znani pevec Josef Schmidt, ki je Žid. V zadnjem trenutku so nemški diplomati in novinarji izjavili, da bodo odšli, če bo Schmidt pel v nemščini. Zato je moral prirediteljski odbor naprositi slavnega tenorista, naj ne poje v nemščini. Pel je v italijanščini, francoščini in romunščini. Tudi italijanski veleposlanik je zahteval, da Schmidt ne sme peti italijansko, pa s svojim protestom ni uspel.

Poslanci v prve linije

Številna skupina fašističnih poslancev je predložila predlog zakona, ki pravi, naj bi v primeru delne ali pa splošne mobilizacije bili poslani vsi poslanci brez razlike starosti ali telesnih hib v prvo borbena linijo.

Maribor, 21. decembra.

Že večkrat smo na tem mestu poudarili, da moramo smatrati poizkus združenja več progresivnih strank v Franciji, ki je znan pod imenom ljudska fronta, za ponesrečen in neuspeh. Nič ne pomaga tajiti ali po svoje razlagati stvari; boljše je z analizo najti vzrok, zakaj so se dogodki obrnili tako ali pa narobe.

Že dolgo smo si na jasnem, zakaj ljudska fronta v Franciji ni uspela. S čisto teoretičnega stališča gledano ni mogla uspeti zaradi programskih razlik strank, ki so jo sestavljale. Kako je mogoče združiti plin, vodo in led ter pri tem zahtevati, da bo iz združitve nastal plin?

Prav tako je bilo pri ljudski fronti. Njeno ogrodje so bile tri stranke, radikalno socialistična, socialistična in komunistična. Prva zastopa še vedno principe liberalizma, čeprav je njeno levo krilo že daleč od njega. Večina strankinih voditeljev, in še bolj večina njenih pristavev, stoji na načelu privatne lastnine in vseh pridobitev velike francoske revolucije. Radikalno-socialistična stranka predstavlja torej statiko: vse pridobitve človeštva, za katere so se predhodniki stranke prav do jakobincev borili, morajo ostati neizpremenjene. Zaradi tega ima stranka največ pristašev med francosko malo buržoazijo, obrtniki, trgovci in kmeti.

Druga stranka, socialistična, predstavlja evolucijo v francoskem javnem življenju. Njen program je razvojnim potem doseči vse zahteve proletariata, ki jih je v prvih črtah zarisal Karl Marx.

Tretja stranka je komunistična. Njen program in taktika je revolucija — z njeno pomočjo poizkuša doseči isti smoter in uspehe.

Kako naj si potem zamislimo skupino treh strank, izmed katerih hoče ena, da ostane vse pri starem, druga da se mirnim putem vse izpremeni, tretja pa zahteva izpremembo z revolucijo!

Pri vsem tem je moralo biti jasno, da bo po prvem navdušenju kmalu prišlo do ohlajenja, in danes vidimo, da se že večerajšnji zavezniki, radikali in komunisti, srdito napadajo. Daladier se norčuje iz komunistov, da so »novopečeni« demokraci, le-ti pa mu očitajo, da je reakcionar, v službi kapitala in fašističnih ideologij.

V dobi tega nenavadnega zakona smo videli, da so zdaj eni, zdaj drugi metali lastnim vladam polena pod noge. Ko je prišel Blum na vlado, so začeli komunisti stavkati, ko je odhajal, so pospešili proces radikali. Njim se zdaj maščujejo komunisti in socialisti. Prvi pa so bili dovolj previdni, da niso šli v vlade, ker bi v tem primeru imeli razen radikalov tudi socialiste proti sebi.

Položaj pa se je poslabšal zaradi zunanje politike. Tega ne smemo pozabiti, da je Blum kriv, da ni v Španiji prišlo že l. 1936. do rešitve, kakor si jo je želela vsa demokratska javnost, in da je današnja zunanja politika Francije z Monakovim vred samo nadaljevanje večnega popuščanja. Zato moramo gledati na Daladierja tudi s tega stališča. Smer njegove politike je bila kmalu vidna — odšel je na desno. Bodoča smer njegove politike pa je tudi vidna že danes: odšel bo še bolj na desno. Pred zahtevami komunistov ni popustil in se je rajši oprl na desničarsko večino v parlamentu. Pri tem mu je prav prišlo celo 8 fašističnih glasov stranke polkovnika in grofa de La Rocquea.

Po Blumovem finančnem eksperimentu, ki je po soglasnem mnenju profesorjev finančne politike z Josephom Barthélemyjem in Gastonom Jézeom na čelu, popolnoma propadel, imamo sedaj Reynaudov finančni eksperiment. Ali bo tudi njegova usoda podobna Blumovi?

Dober mesec po objavi Reynaudovega načrta priobčujajo sedaj francoski listi prve podatke, iz katerih sicer še ne moremo sklepati o končnem uspehu ali neuspehu najnovejšega eksperimenta, vidimo pa, da do sedaj rezultat ni negativen. V tej kratki dobi opažamo predvsem dva momenta: v Francijo se je vrnilo čez 6 milijard »pobeglih« kapitalov (in to je jasen uspeh po teoriji liberalističnega gospodarstva) in pa stalno naraščanje vrednosti franka.

Vsem, ki verujejo v resnično moč demokracije in ki so zaradi tega tudi neomajni prijatelji Francije, ne more biti vseeno,

Ogrski incident poravnan

HORTHY, IMREDEY IN CSAKY SO SE PRI CIANU OPRAVIČILI ZARADI NAPADA TERORISTOV NA SLOVAŠKO — GOVORA CIANA IN CSAKYJA NA BANKETU

BUDIMPEŠTA, 21. decembra. Prav ob času prihoda italijanskega zunanjega ministra grofa Ciana na Madžarsko, so madžarski teroristi znova vdrli čez novo mejo na Slovaško in povzročili krvave izgube. To je grofa Ciana, ki je bil sam v razsodišču na Dunaju, tako ozlovoljilo, da je hotel prekiniti vse nadaljnje razgovore z madžarskimi državniki. Da ga pomirijo, so obiskali grofa Ciana sam regent Horthy, ministrski predsednik Imredey in zunanji minister grof Csaky in se opravičili.

BUDIMPEŠTA, 21. decembra. Avala. V počastitev italijanskega zunanjega ministra grofa Ciana je priredil sinoči zunanji minister grof Csaky slavnostni banket, ki so se ga udeležili ministri in druge ugledne osebnosti. Ob koncu banketa je izrekel gostitelj napitnico, v kateri je

dejal, da spremlja ves madžarski narod z navdušenjem obisk zunanjega ministra fašistične Italije. Ta obisk je ponoven dokaz pristranosti odnošajev in enakosti interesov obeh narodov. Madžarska, je dejal minister, bo ostala zvesta osi Rim-Berlin, a poleg tega bo sklenila prijateljstvo tudi z vsemi ostalimi narodi, ki so bliže osi Rim-Berlin. Ob koncu je pa Csaky dejal, da je bila razsodba Italije in Nemčije, ki je prinesla Madžarski nov milijon prebivalcev, pravična. Madžarska bo za to vedno hvaležna svojem velikemu prijatelju Mussoliniju. V odgovoru je pa dejal grof Ciano, ko se je zahvalil za ministrove besede, da daje sodelovanje osi Rim-Berlin z Madžarsko možnost tudi drugim državam za sodelovanje pri krepitevi in ohranitvi sedanega mirovnega sistema v srednji Evropi in Podonavju.

Jarosseva kritika Madžarske

OSVOBOJENI MADŽARI SO NEZADOVO LJNI Z RAZMERAMI NA MADŽARSKEM, KI SE V 20 LETIH NISO NIČ SPREMENILE.

BUDIMPEŠTA, 21. decembra. Med madžarskim prebivalstvom, ki je bilo z revizijo meja ČSR priključeno k Madžarski, se pojavlja vedno večje nezadovoljstvo z novimi razmerami. Madžari, ki so bili v ČSR navajeni svobode, demokracije in socialno urejenih razmer, se z razmerami, kakor so na Madžarskem, ne morejo sprijazniti. K temu se pridružujejo še večji davki in draginja. To nezadovoljstvo je tako veliko, da je čutil celo minister za osvobodene kraje, Andor Jaross, potrebo, o tem spregovoriti na javnem zborovanju v Levancu. Da bi pomiril svoje rojake, je še sam kritiziral. Dejal je, da je treba sedaj, ko je Madžarska povečana, temeljito

reformirati njeno notranje življenje. Treba je odpraviti privilegirane kaste in ustvariti enotnost stanov. »V trianonski Madžarski«, je dejal, »vidimo še sedaj, da vladajo banke z velekapitalom, ki je v rokah Židov in veleposestnikov, ne pa delovnega ljudstva. Treba je zato ta velekapital zavrniti v prave meje in izvesti temeljito agrarno reformo. Treba se je bolj pobrihati za delovno ljudstvo, za njegovo socialno zavarovanje, izobrazbo in dvig življenjskega standarda. Madžarska je po izjavi ministra v teh zadevah ostala še tam, kjer je bila pred 20 leti. Jarossov govor je vzbudil med vodilnimi v Budimpešti veliko nezadovoljstvo.

Ostra zima po vsej Evropi

NAJHUJŠI MRAZ JE V MOSKVI, KJER IMAJO 58 STOPINJ POD NIČLO. CELO PRI BENETKAH ZMRUJE MORJE.

LONDON, 21. decembra. Dočim javljajo poročila iz Nove Zelandije, da je tam zelo toplo poletje, je bila današnja noč v Londonu zelo mrzla. Temperatura je padla na minus 11. Še danes dopoldne je bilo v Londonu minus 6 stopinj, na Škotskem pa 25 stopinj pod ničlo. Celó v Londonu je zapadel sneg. Na radijski postaji Davenporty so morali inženirji delati vso noč,

da so odstranili močnje, ki so nastale zaradi zmrzlin. V Parizu plavajo po Seini debele plošče ledu, prav tako je deloma zamrzlo morje v Benetkah. Najnižjo temperaturo pa imajo v Moskvi, kjer kaže toplomer 58 stopinj pod ničlo. Tudi na Kitajskem je hud mraz. Rumena reka je vsa zamrznila te omogoča Kitajcem lažje vojne operacije.

Atentat na newyorškega župana

NEW YORK, 21. decembra. Newyorškega župana La Guardia je na stopnicah magistrata napadel neki odpuščen delavec in ga pobil na tla. Delavca so takoj aretirali, župan pa ni bil poškodovan ter je sam vodil preiskavo o vzroku napada. Znano je, da je La Guardia oster nasprotnik nekaterih totalitarnih režimov ter je imel zadnje čase tudi več shodov, na katerih je napadal nekatere evropske države. Dobil je zaradi tega tudi več grozičnih pisem in zavoj, v katerem je bila revolverška patrona. Zaradi tega sumijo, da je bil La Guardia napaden po naročilu nekih evropskih organizacij v USA.

Angleški konzul s Francovimi načrti

IRUN, 21. decembra. Reuter. Na francosko-španski meji so ustavili angleškega konzula v San Sebastianu Goddmana in mu preiskali prtljago. V enem kovčegu so našli načrte za ofenzivo, ki jo je nameraval general Franco začeti proti republikancem. Poleg tega so našli tudi več zemljevidov Francovega generalnega štaba. Zaradi tega je bilo aretiranih več visokih častnikov generala Franca. Angleš-

ki konzul »ni vedel, kdo mu je vtihotapil v prtljago najdene načrte«.

UPRAVA SEVERNE MADŽARSKE.

BUDIMPEŠTA, 21. decembra. Po odredbi vlade bo z jutrišnjim dnevom uvedena v priključenih krajih severne Madžarske civilna uprava in samouprava komitatov ter občin. Ozemlje je na novo razdeljeno na komitate ali prideljeno že obstoječim madžarskim komitatom. Občinske uprave bodo imenovane, ker volitev za enkrat še ne bo. Istočasno se izenačuje tudi samoupravno uradništvo in nameščenstvo z onim v trianonski Madžarski. Višje uradništvo je bilo v osvobodene kraje vse poslano iz stare države, Košice, Užhorod in Mukačevo so municipalna mesta, a le prvo je središče komitata. Nekdanja češkoslovaško in madžarsko Komarno sta združena v eno mesto, tudi z municipalno upravo.

ŠPANSKE HOMATIJE.

LONDON, 21. dec. Neki opozicijski poslanec je davi govoril v parlamentu o novih pojačanjih, ki jih dobiva Franco. Pravi, da je v zadnjih dneh prišlo 900 Italijanov v Francovo Španijo, od srede oktobra pa že 8000. Na drugi strani pa je iz republikanske Španije odšlo že 5000 vojakov in 1300 jih bo odšlo te dni.

Romunski zunanji minister odstopil

BUKAREŠTA, 21. decembra. Avala. Rador poroča: Na včerajšnji seji ministrskega sveta je poročal generalni tajnik za zadeve narodnih manjšin Dragomir o tekočih zadevah svojega resora. Po seji pa se je podal zunanji minister Comen-Petrescu na dvor h kralju in ga zaprosil, naj ga razreši poslov zunanjega ministra. Kralj je odstop sprejel in kot bodoči romunski zunanji minister se omenja sedanji ravnatelj dnevnika »Tampul« Gafencu.

ITALIJANSKO-MADŽARSKA KULTURNA KONVENCIJA

BUDIMPEŠTA, 21. decembra. Avala. Havas poroča: Kakor se izve iz dobro poučenega vira, bo v kratkem sklenjena med Madžarsko in Italijo kulturna konvencija, ki bo podobna italijansko-nemški. V smislu italijansko-madžarskega sodelovanja bosta ustanovljeni v Budimpešti dve italijanski gimnaziji. Italijanščina bo postala v vseh madžarskih srednjih šolah obvezen predmet in bo postavljena v enako veljavnost s francoščino.

LETAKI PROTI STALINU IN ŽIDOM

VARŠAVA, 21. decembra. DNB. »Express Poranny« poroča iz Moskve, da so se tam razširili letaki in lepaki proti Stalinu in njegovim židovskim pomočnikom. Razširili so se zlasti med dijaštvom in mladino. Policija jih je zaplenila največ po moskovskih šolah. GPU je pozaprla s tem v zvezi okoli 500 ljudi.

MADŽARSKI PROTIZIDOVSKI ZAKON.

BUDIMPEŠTA, 21. decembra. Reuter. Madžarska vlada je izdelala zakon proti Židom. Podrobnosti še niso znane, vendar se je izvedelo, da bo v vsakem poklicu določeno število Židov, ki ga smejo izvrševati. Tudi ne bodo obravnavali židovskih vprašanj več po verskih pogledih, temveč pa rasističnih, kakor v Nemčiji in Italiji.

KITAJSKE DEMONSTRACIJE V AMERIKI.

SAN FRANCISCO, 21. dec. Okoli 10.000 pristaniških delavcev, večinoma Kitajcev, je včeraj demonstriralo proti ladijskim družbam, ki prevažajo orožje na Japonsko. Nosili so tudi napise, da te ameriške kroglice ubijajo na Kitajskem otroke ter pozive na Roosevelta, naj izpremeni svojo nevtralnopolitično.

EMIGRANTSKO VPRAŠANJE.

LONDON, 21. dec. Reuter. Emigrantski odbor se je sestel ob navzočnosti delegatov Anglije, Amerike, Francije in Holandske. Razpravljali so o predlogih dr. Schachta, ki hoče vezati vprašanje izseljevanja Nemcev s povečanjem nemške zunanje trgovine. Do sklepov ni prišlo, vendar so bili dr. Schachtovi predlogi sprejeti zelo hladno.

EGIPT IN SUEŠKI PREKOP.

KAHIRA, 21. decembra. Egipčanska vlada je poslala angleški vladi v London noto, v kateri jo opozarja, da se Egipt nikoli ni odrekel svojih posestnih pravic do Sueza in zato zahteva, da se pritegne k vsaki eventualni konferenci, na kateri bi se razpravljalo o usodi Sueškega prekopa.

EDEN SE JE VRNIL.

PLYMOUTH, 21. decembra. Reuter. Davi je prišel iz Amerike bivši zunanji minister Anthony Eden.

KNJEGINJA OLGA V LONDONU.

LONDON, 21. dec. Jugoslovanska kneginja Olga je v družbi angleškega kralja in kraljice ter svoje sestre, vojvodinje Kentske in njenega soproga, bila včeraj pri operni predstavi.

Borza, Curih, 21. decembra. Devize: Beograd 10, Pariz 11.635, London 20.635, New York 442.44, Milano 23.275, Berlin 177.25, Praga 15.125.

Vremenska napoved. Oblačno, nekoliko topleje, na gorah bolj mrzlo, povsod je pričakovati sneg.

Smučarska poročila

Peca, 21. dec.: — 8, 20 cm novega snega na 20 cm stare podlage, naletava suh droben sneg.

Senjorjev dom, 21. dec.: — 7, zelo oblačno, naletava suh sneg, 30 cm prišča, smuka zelo ugodna.

Ribnica na Poh., 21. dec.: — 5, oblačno, naletava suh sneg, doslej padlo 17 cm, smuka ugodna.

Ruška koča, 21. dec.: — 5, oblačno, 10 cm osrenjenega snega.

Dravograd, 21. dec.: — 10, naletava suh sneg, megla.

Razgovor na Temzi

Avtor: Italijanski državnik. Osebe: Bivši prezident, neguš in liberalni poslanec. Prizorišče: Letovišče v megli.

»Popolo d'Italia« je nedavno prinesel na prvi strani članek, ki ga je ostalo italijansko časopisje naprej napovedalo in ki se mu po nekaterih znakih pozna, da je njegov avtor najbrže Benito Mussolini. Imenuje se »Razgovor na Temzi«, ki je bil v vili angleškega poslanca Sailora, enega tistih Angležev, ki »se radi postavljajo v pozicijo večnega zaščitnika nekoga ali nečesa«. Tu so po avtorjevem pisanju govorili neguš in bivši prezident, ki sta se tu sešla po izgubi svojih visokih funkcij. Sedita v globokih usnjenih stolih in si izmenjujeta politične izkušnje in usode. Domislice v razgovoru izdajajo po mnenju angleškega in nemškega tiska bridko pero Mussolinijevo; ob tej priliki poudarja to časopisje, da se je Mussolini ob zadnjem ljudskem štetju v Italiji zapisal kot novinar.

Scena, s katero se članek začneja, se godi na angleško soboto v letovišču angleškega poslanca spodnje zbornice G. Sailora. V kraju, zastrtem z meglo, vlada tišina. Gosta poslanca Sailora sta ras Tafari in dr. Beneš. Po začetnem obotavljanju se začne razgovor.

Beneš pojasnjuje na Tafarijevo vprašanje, da je bil pred vojno begunec v raznih evropskih državah in da je zato dobro navajen na spremembe temperature. V Londonu mu je bil prirejen povprečen sprejem, kajti za oficijelne kroge je baje zdaj »samo gospod Beneš«, na kar mu neguš odgovori, da je tudi on danes samo še »nekakšen gospod«. Le majhna skupina fanatičnih devic ga še naziva »veličanstvo«. Toda tudi oni se bodo polagoma navadili na to, ko bo začelo primanjkovati njegovih gospodarskih sredstev.

Potem sta se pogovarjala o Društvu narodov in njegovem neuspehu. Ras Tafari dodaja, da je bil preganjan iz svoje države, ker je prisegal na besedo »demokracija«, kajti zavedal se je svoje odgovornosti in verjel v resnost njenih načel.

V času, ko je bil dr. Beneš predsednik skupščine DN, ki je sprejela sankcije proti Italiji, je neguš, ki je silno zaupal v solidnost Društva narodov, zvedel od svojega diplomatskega zastopnika v Ženevi, da stoji baje Italija pred bedo, lakoto in vstajami in da triumfira antifazišzem. Če bi se bil torej pogajal z Italijo, bi bilo to največje izdajstvo Društva narodov. Dr. Beneš je odgovoril, da se je njemu zgodilo nekaj čisto podobnega. Če bi bil poslušal svoj instinkt, bi se bil s Henleim pogodil in končno tudi sprejel tistih osem »karlovarskih točk«.

Toda ženevski krogovi so ga vzpodbudili k odporu. Francozi so mu govorili: »Kadar bo galski petelin zakikirikal, zamahne z repom tudi britski lev in se prebudi ruski medved. Kdo bi še tvegaj, če ima v žepu obljubo, da bodo intervenirale tako mogočne demokratske zverine?« Dr. Beneš zaključuje svoje razglabljanje z ugotovitvijo, da se je treba prav za prav samo Mussoliniju zahvaliti za to, da danes Češko-Slovaška, čeprav revidirana in manjša, sploh še obstaja.

Nato spregovori bivši vladar Abesinije. Tudi ta ima celo vrsto pritožb. Tudi tega so prevarile demokracije in ga zapeljale evropski politiki. »Mr. Eden mi je svetoval, naj se zopetavam, ker stoji 53 držav solidarno za mojim hrbtom.« Bivši cesar priznava, da se je že dokončno pomiril s svojo usodo, in če pridejo stvari do najhujšega, se bo obrnil — in verjetno je, da ne zaman — na Mussolinijevo velikodušnost.

Tafari je imel l. 1924 z Mussolinijem nekaj razgovorov... Tedaj je baje duce rekel, da je zanj edina možna le politika prijateljstva in da se naj otrese vseh iluzij. Po njegovem povratku v Addis Abebo pa so mu njegovi evropski svetovalci pojasnili, da je obnašanje Italije samo »bluf«. Zdaj pa spoznava, da bi bilo mnogo boljše, če bi bil poslušal Mussolinija.

»Tudi jaz,« pravi Beneš, »sem tega državnika spoznal pred leti. Nekoč mi je dejal, še pred koncem svetovne vojne: »Ne natrpajte si preveč žepov s prebivalstvom, ne napravite iz Češko-Slovaške drugo Avstro-Ogrsko, če nočete doživeti enakega konca kakor ona.«

V mrtvaško tišino po razgovoru pose-

Novice

Pereča vprašanja obmejnega tujskega prometa

STVARNI PREDLOGI ZA IZBOLJŠANJE IN IZPOPOLNITEV TUJSKEGA PROMETA V OBMEJNEM PASU

Praktično pospešujejo naš tujski promet trije činitelji: banovina, občina in privatna podjetnost. Da pa bo uspeh tem večji, je treba organizacijo tujskega prometa izgraditi in izpopolniti. Narod je treba s prosvetno vzgojo usposobiti za turizem. Treba mu je dati posebno strokovno izobrazbo o turizmu in gostinstvu. V vseh turističnih krajih je treba urediti osnove našega turizma, v klimatskih in kopaliških krajih pa je treba upoštevati regulacijske načrte. Onim turističnim krajem, ki si do 23. decembra ne bodo pridobili vseh pogojev za priznanje klimatskim krajem in s tem v zvezi za priznanje raznih ugodnosti, naj se podaljša rok za tri leta. V tem času si bodo te prednosti gotovo pridobili in si tako zagotovili uspešen razvoj tujskega prometa.

Urejevati razvoj našega turizma je treba že pri temeljih, to se pravi, kraje je treba na turizem pripraviti. Urediti je treba kanalizacijo, elektrifikacijo in vse turistične kraje oskrbeti z zdravim pitno vodo. Na našem področju je še mnogo krajev, ki nimajo niti enega dostojnega in sodobnega gostinskega obrata, zato je tudi tu potrebno več podjetnosti, če ne gre drugače, vsaj s pomočjo banovine, države in močnejših občin. Za turizem važno gostinstvo naj se čimprej sanira. Zgraditi je treba nove hotele, stare pa obnoviti in modernizirati. Turizem potrebuje več in boljše propagande, ki naj se centralizira in pritegne tudi film na pomoč. Vsa ta propaganda in stremenje vseh tujskoprometnih činiteljev pa naj bo osredotočeno na najvažnejši problem naše turizma, na cestno vprašanje. Brez dobrih cest ne bo nikoli uspešnega tujskega prometa.

Zaradi večjega gospodarskega efekta s strani tujskega prometa je potrebno turistično sezono podaljšati. Več pozornosti moramo posvetiti zimski turistični sezoni, ker se zimski sport pri nas vedno bolj uveljavlja.

O vseh teh nalogah tujskoprometnega udejstvovanja se je po Sotlerjevem poročilu razvila stvarna diskusija. Upravnik zdravilišča Dobrna dr. Šter je predlagal, naj bi se tudi naša dekleta strokovno izobraževala za tujskoprometno službo. V raznih tečajih naj se pripravljajo za gostinsko službo. Seveda pa morajo absolventke teh tečajev potem zaposlenje

tudi dobiti.

Kavarnar g. Klešič je zagovarjal ustanovitev strokovne hotelirske šole v Mariboru. Višja strokovna hotelirska šola v Beogradu ima popolnoma druge naloge, kakor pa bi jih imela mariborska, ker so pri nas popolnoma druge prilike.

Ravnatelj zdravilišča Rogaška Slatina g. Gračner je izpopolnil izvajanja dr. Štera glede gospodinske šole in tečajev za strokovno izobrazbo deklet v gostinstvu. Po njegovem mnenju je Rogaška Slatina za take tečaje najbolj primerna, ker bi tečajnice potem lahko dobile zaposlitve v raznih tamkajšnjih hotelih in v zdravilišču.

Zelo važno je bilo poročilo ravnatelja mariborskega Putnika g. Loosa. Omenil je za turizem zelo važni banovinski cesti Slovenska Bistrica—Ptuj—Čakovec in Maribor—Dravograd—Celovec. Zaradi boljšega upravljanja naj prideta ti dve cesti zopet v državno upravo.

Sledila je podrobna razprava o aktualnih nalogah pri pospeševanju zimskega sporta glede na interese turizma. Predsednik g. Ratej je poročal, da za letošnjo zimsko sezono še ni izdelan sistematičen načrt o udejstvovanju zimskega sporta v naših pokrajinah. Zimsko sportna zveza dela s svojimi podzvezami na tem, da se za prihodnje zimskosportne sezone izdela delovni program.

Kapetan Gnuš je kot predsednik ZSP v Mariboru poročal o zimskosportnih prireditvah v Mariboru in njegovem področju ter jih primerjal z gorenjskimi. Predlagal je, naj bi Ribnica na Pohorju postala zimskosportno središče za mariborsko področje. Zagovarjal je gradnjo novih smučarskih poti, ki naj bi tesno povežale vse pohorske planinske postojanke.

Zastopnik Tujskoprometne zveze v Zagrebu g. Dragomanović je podčrtaval dejstvo, da je zlasti v Sloveniji pomanjkanje železniških vozov. Pomanjkljivo je tudi ogrevanje vagonov. Vsi ti nedostatki naj se v interesu tujskega prometa čimprej odpravijo.

Vsi predlogi, ki jih je rodilo stvarno in smoteno razpravljanje na seji poslovnega odbora banovinskega turističnega sveta v Mariboru bodo predloženi preko banovinskega turističnega sveta na vsa merodajna mesta.

Sedem križev narodnega vzgojitelja Tome Kurbusa

Popolnoma tiho ter v ožjem krogu svoje rodbine slavi danes svoj 70. rojstni dan g. Tomo Kurbus, šolski upravitelj v pok. pri Sv. Križu tik Slatine. Rodil se je kot kmečki sin pri Sv. Benediktu v Slov. goricah in v Mariboru dovršil učiteljske. Prvo službeno mesto mu je bilo pri Sv. Vidu pri Grobelnem, kjer si je izbral življenjsko družico go. Tončko, hčerko nekajšnjega šolskega upravitelja. Po dveh letih službovanja je bil nato premeščen v Sv. Jurij ob juž. žel., od koder je bil imenovan za šolskega upravitelja v Slivnico pri Celju. Tu je služboval do svoje upokojitve nad 30 let. V Slivnici in nje širši okolici tako razvito čebelarstvo, sadjarstvo, vinogradništvo in vrtnarstvo, so sadovi jubilarntovi. Zasadil je v Slivnici in nje okolici nešteto zlatih trt. Mladostno čil je jubilarnt še dandanes najuspešnejši vodja in delavec pri raznih društvih in organizacijah pri Sv. Križu tik Rogaške Slatine, kamor se je preselil po svoji upokojitvi. Kot izrazit narodnjak je vzgojil tako tudi vse svoje otroke, ki se takisto javno udeje-

že poslušajoči poslanec Sailor in pravi: »Vaše besede so polne patosa. Morali bi jih slišati tisti, ki so vaju zapustili. Vidva sta med prvimi, ki sta padla v veliki vojni, ki jo vodita zdaj po vsem svetu dve koncepciji življenja: totalitarna in demokratska. Boj pa še davno ni končan.«

»Še ni končan?« prekine govornika razburjeno dr. Beneš. »Potem bova pa kaj kmalu imela tukaj poleg sebe tudi

stujejo v raznih naprednih in narodnih društvih.

Iz obmejnega kota

Osebnost. Z redom Sv. Save IV. sta bila odlikovana upokojena učiteljica gdč. Hren Helena v Gor. Radgoni ter Nemec Peter, šolski upravitelj na Ščavnici.

Radijske motnje. Radi neprestanih motenj, ki jih povzročajo lastniki neblokiranih električnih aparatov, so številni naročniki že v letošnji spomladi predložili poštni upravi spomenico s prošnjo za zboljšanje teh nevzdržnih razmer. Naročniki morajo dokaj točno plačevati poštni upravi precej visoko naročnino, ki se pobira v našem trgu že navadno 8 dni pred potekom roka, zato pa tudi popolnoma upravičeno zahtevajo, da tudi poštna uprava s svoje strani ukrene vse potrebno, da se te motnje čimprej odpravijo.

Za vajencem iz Celja ni sledu

Za 18-letnim mesarskim vajencem Ivekovičem Vladimirjem, ki ga je poslal mojster Podvratnik Alojz iz Gaberja s 450 dinarji v Ljubčno po tele, še vedno ni

Čangkajška in Negrina!

Ta članek so ponatisnili skoro vsi italijanski listi in ga prevedli angleški in nemški. Priobčujemo ga tudi mi kot primer, kako gleda svet na dva človeka, ki sta iskala prijateljev tam, kjer jih ni bilo. Članek pa pojasnjuje tudi nmenje italijanskega državnika o povojnem zemljevidu Evrope in o bodočnosti Kitajske ter Španije.

sledu. Mojster je poizvedoval v Ljubčeni, kamor fant sploh ni prišel in tudi pri sorodnikih ga ni. Ker fant ni bil nagnjen k tatvini in je imel doto, je verjetno, da denarja ni poveril, temveč da ga je kdo napadel in mu vzel vsoto. — Fant je srednje velik, brez zimske suknje, nosi črne jahalne hlače, rjavo sportno čepico, kolo je znamke »Hanibal« št. 2-31.479-3.

o. Učiteljska odlikovanja. Z redom sv. Save so bili odlikovani naslednji učitelji(-ice): Jožefina Stepenšek v Laškem, Peter Nemec v Ščavnici, Kren Josipina v Gornji Radgoni, Karel Kočar, Cankova, Janja Segula v Ptuj.

o. Nameščenci socialnega zavarovanja dobijo po odredbi ministra za soc. politiko božičnico, in sicer oženjeni z otroci, ki imajo do 2.000 din plače 100 odst., brez otrok 75 odst., samski 50 odst., oni s plačo nad 2.000 padobijo 50 odst. mesečne plače.

o. Drevo v Ljubljani Cankarjev koncert v filarmonični dvorani ob priliki 20-letnice njegove smrti. Na programu so recitacije in pevske točke.

o. V planinski dom na Uršli gori pri Slovenj Gradcu so vlomili nepoznani zločinci s puškami in odnesli več predmetov, jedil in pijač. Do glavne shrambe pa k sreči niso prišli. Vlomilce je pri delu zasačil cerkovnik, ki je obvestil orožnike. Ker je zapadel sneg, so jih mogli zasledovati tja do Prevalj.

o. Občni zbor Slovenske Matice v Ljubljani je bil sinoči v društvenih prostorih. Otvoril ga je predsednik dr. D. Lončar, tajniško poročilo je podal Fr. Albrecht, blagajniško pa prof. Koblar. Tajnik je navedel prihodnji knjižni program, pri debati po so zborovalci ugotovili veliko potrebo po slovenskem stvarnem slovarju, ki naj bi bil opremljen tudi s slikami. Predsednik je ob koncu poudaril veliko moralno pomoč, ki jo nudi SM slovensko časopisje.

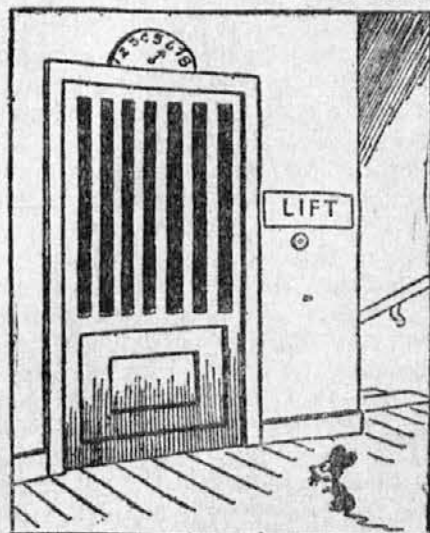
o. Na Glinški ulici v Rožni dolini pri Ljubljani se je zgodila velika prometna nesreča. Brzovlak iz Rakeka je razbil poštni avto, v katerem sta sedela 2 poštna uslužbenca. Poštni zvezničnik B. Rudolf je bil na mestu mrtve, sofer A. Majer pa težko poškodovan. Sofer pravi, da zapornice v tistem trenutku niso bile zaprte.

o. Nevarno se je opekla 6-letna deklica najemnice Vrelič Jožefe iz Globokega pri Brezicah. Bila je sama doma in odprla vrata štedilnika, pa se ji je žerjavica vsula na obleko. Upanja, da bi okrevala, ni.

p. »Lepo Vido« vprizori ptujsko dramsko društvo v četrtek, 22. dec., ob 8. v spomin 20-letnice smrti velikega slovenskega pisatelja Ivana Cankarja.

p. Ptujске skavtinje so pripravile božičnico za haloško deco pri Sv. Duhu. Obdarovale so deco z obleko in čevlji. Razdelile so 25 oblek, 20 kap, 30 parov perila in nogavic, 16 parov čevljev in vrhu tega še več metrov platna in blaga. Lačno deco so nasitile s kruhom in klobasami. In njihove matere so se zahvaljevale za sol, sladkor in moko. Ti raztrgani, bos in lačni haloški malčki si bodo za vedno vtisnili v spomin človekoljubne ptujске skavtinje.

p. Zaledeneli tram je zdrknil na 48 letnega Čeha Ivana, zidarja iz Spuhelj in mu zlomil nogo.

»To mora biti pa res nevarna past — zadnjih pet minut je izginilo v njej dvajset ljudi!«

Seja mestnega sveta

22. t. m., določena predstava »Kralj na Betajnovi« odložiti za čas po Božiču. Na to se še posebno opozarjajo abonenti reda B.

Gospodarstvo

Ob likvidaciji OO obrtnih združenj

POKOPANA JE BILA ZASLUŽNA OBRTNIŠKA ORGANIZACIJA, KI JE BUDNO ČUVALA INTERESE OBRTNIKOV.

Po naročilu Trgovske zbornice in delu banske uprave je bil 18. t. m. izredni občni zbor Okrožnega odbora obrtnih združenj v Mariboru z naslednjim dnevnim redom: poročila, obstoj ali likvidacija ter volitev likvidacijskega odbora. Po delegatih je bilo zastopanih 27 obrtnih združenj, od katerih je bilo najboljših zastopano mursko soboško. Po predsedniškem in tajniškem poročilu (Novak in Bender), iz katerih je bilo razvidno, da uprava ni mogla uspešno delovati, ker je zbornica uradnovala in dopisovala z združenji neposredno. Na vloge Okrožnega odbora zbornica sploh ni odgovarjala, in če je odgovorila, se je to zgodilo šele po šestih mesecih. Na pritožbo, ki jo je uprava poslala zbornici, ta po 16 mesecih še do danes ni odgovorila. Sledil pa je ukaz, da se mora sklicati občni zbor za likvidacijo OO. Iz tega sledi, da je Zbornica sama imela tendenco in interese, da ta obrtniška korporacija izgine, zakaj, ne vem. Mogoče se je zbornici zdela premočna ali pa konkurenčna. Naj bo že kakor hoče, izginiti je morala, in sicer na pritisk zbornice in morda še nekaterih drugih činiteljev.

Po poročilih je bila mirna debata, ki je bila zelo stvarna in naperjena proti zbornici. V debato je posegel g. Čeh od Sv. Lenarta, ki je delegatom priporočal nadaljnji obstoj Okrožnega odbora in dejal, da obrtništvo ne sme biti slepo poslušno ter sprejemati razne in tudi škodljive ukaze in zahteve. Zbornični svetnik g. Zadravec je dal kratek zgodovinski pregled okrožnih odborov, ne da bi kritiziral postopek zbornice ter priporočal likvidacijo. Ker ni drugega izhoda, je boljše, da pokopljemo mrliča, zato pa naj se mesto okrožnih odborov ustanovi neka zveza prisilnih obrtniških združenj za bivšo mariborsko oblasť. G. Vahtar je v svojem govoru poudarjal, da svoje obrtne organizacije vzdržuje obrtništvo samo in se zaradi tega čudi, da obrtništvo silijo k razpustu in likvidaciji. Ako je zadeva nadzorne oblasti razpuščati naše obrtne organizacije, naj razpusti tudi vsa prisilna združenja. G. Vahtar je svaril pred vsako razdiralno akcijo. G. Reicher je pojasnjeval težko stališče uprave OO, ki je bila voljna in tudi sposobna, delati za interese obrtništva, kar pa le naši nadzorni oblasti ni bilo všeč, saj je zahtevala vse, kar spada v kompetenco Okrožnega odbora in tudi mojstrske izpite in urad za pospeševanje obrti.

Po govoru delegata g. Verbnika, ki je priporočal likvidacijo, je predsednik Novak dal predlog na glasovanje. Večina

glasov je bila proti nadaljnjemu obstoju OO in za likvidacijo. Nato je bil izvoljen likvidacijski odbor, v katerega so bili imenovani: dr. Josip Pretnar, Franjo Bureš, Vinko Lašič, Fran Novak in bivši tajnik Bender.

Tako je po zaslugi naših nadzorovalnih in oblastnih činiteljev za večno pokopana največja obrtna korporacija, v katero je obrtništvo imelo največ zupanja ter je od nje pričakovalo mnogo koristnega za napredek in razvoj obrtništva zlasti ob severni meji. Hvala vsem onim, ki so si prizadevali, da izginejo velike obrtne korporacije.

Franjo Novak.

g. Guverner naše Narodne banke dr. Radosavljevič bo te dni odpotoval v Pariz, kjer se bo mudil nekaj dni. Njegov poset v Parizu je, kot zatrjuje poročila, zgolj informativnega značaja.

g. Izvoznikom svinj v Avstrijo. Zavod za pospeševanje zunanje trgovine naproša vse izvoznike svinj v Graz, da v lastnem interesu poskrbijo, da bodo prišle pošiljke v Graz vsak ponedeljek predpoldne najkasneje do 11. ure. One pošiljke, ki do tega termina ne bodo dosepele v Graz, bodo zadržane na meji do četrtka.

g. Za izvoz sadja v Anglijo je železniška uprava znižala prevožno tarifo. To znižanje velja od 1. t. m. in sicer od Miševca do Ostende oz. do Zeebrügge.

g. Olajšave za izvoz kuruze. Za izvoz kuruze je železniška uprava odobrila razne popuste, ki veljajo za daljavo od 300 km in več do državne meje na Jesenicah in St. Ilju. Popusti so odobreni za dve vrsti pošiljk, za one do 10.000 kg in za one do 15.000 kg. Popust se daje v obliki povračila vozarine, če se v času veljavnosti popustov izvozi najmanj 5000 ton kuruze. Ta olajšava velja od 15. dec. do 31. marca 1939.

g. Izkaz za izvoz deteljinega semena bo odslej izdala samo Narodna banka v Beogradu.

g. Trgovinska pogodba s CSR podaljšana. Koncem leta poteče trgovinska pogodba s češkoslovaško republiko. Zaradi teritorialnih izprememb, ki so imele svoje posledice tudi na zunanjo trgovino CSR, je važno, da se trgovinska pogodba prekroji in sklenu v skladu z novim položajem. Ker pa je do konca leta premalo časa, se je sedanja pogodba podaljšala do 31. jan. 1939.

g. Zaloge hmelja v Savinjski dolini so sedaj menda že povsem izčrpane. Zadnje tedne je bilo prodanih še nekaj partij srednjega blaga po 35 din. V prvi roki pa

bo menda v celi dolini le še par stotov hmelja. Celokupne statistike o pridelku in kupčiji pa še ni mogoče dobiti, dasi bi bila zelo zanimiva.

g. Trošarinski dohodki. Lansko leto je državna blagajna dobila na trošarinah 911.7 milijona din. Od tega odpade 600.7 mil. din na sladkor, 15 mil. na sladkorne izdelke, 51.57 na kavo, 18 na kvas, 10.53 na alkohol, 22.7 na pivo, 51.8 na bencin in špirit, na olje in mazilne masti 31.6 mil. Iz naštetih postavk je razvidno, da je država na trošarinah dobila levji delež iz trošarine na sladkor, ki je pri nas odločno predrag in za nekatere sloje nardoda sploh izven »konzumnega območja«.

g. Spalne vagon bo uvedla naša železniška uprava tudi na ozkotirni progi

Sport

Jugoslavija — Čile 5:0

Poročali smo že o zmagi naših mušketirjev prvega dne v prijateljskem tekmovanju z najboljšimi igralci Čilea. Po zmagi nad Taverneom in Deikom sta vodila Punčec in Pallada z 2:0. Drugi dan sta Punčec in Pallada v dublu porazila najboljši par Č. Conzaless-Taverne v »best of five« igri z rezultatom 6:4, 6:0, 6:4. Čeprav sta naša igralca po drugem dnevu imela že zmago zasigurno, je vendarle tudi za tekmovanje tretjega dne vladalo veliko zanimanje, predvsem za srečanje Punčeca z 18-letnim prvakom Čilea Conzalessom. V predigri je Pallada

Beograd - Sarajevo - Dubrovnik. V glavnih železniških delavnicah te vagonne že izdelujejo ter jih bodo dali v promet še tekom letošnje zime.

Borzna poročila

Devize. Ljubljana. Amsterdam 2392.67—2407.26, Berlin 1765.52—1779.40, Bruselj 741.94—747, Curili 996.45—1003.52, London 205.66—207.72, New York 4373.51—4409.82, Pariz 115.72—117.16, Praga 150.93—152.04, Trst 230.95—234.03.

Effekt. Zagreb. Drž. papirji: vojna škoda 465—468, 7% stab. pos. 96.50—98.50, 7% inv. pos. 99 bl., 8% Blair 96—96.50. Delnice: Narodna banka 7800 d., Trbovlje 180—185, Jadranska 300 d.

Državno prvenstvo v hokeju na ledu

Na razpis tekmovanja za državno prvenstvo v hokeju na ledu so se prijavila samo štiri moštva, in sicer HASK, Maraton in ZKD iz Zagreba ter ljubljanska Ilirija. Čeprav so še moštva brez treninga, se bo tekmovanje odigralo že za božične praznike. Dva para bosta nastopila 25. t. m., drugi dan pa premaganca in zmagovalca, nasprotniki po žrebu še niso določeni. Skoro gotovo pa je že, da bo tudi letos dobila prvenstvo Ilirija, ki je daleč pred ostalimi tekmovalci za naslov prvaka.

11 PRIJAV ZA SVETOVNO PRVENSTVO V HOKEJU

Prvi prijavni termin za svetovno prvenstvo v hokeju na ledu, ki bo od 3. februarja dalje v Baslu in Curihu v Švici, je potekel. Definitivno se je prijavilo 11 držav: Nemčija, Finska, Nizozemska, Italija, Kana, Letonska, Švica, Švedska, Čehoslovaška, Madžarska in USA. Manjka še definitivna prijava Jugoslavije, Poljske, Anglije in Francije, računajo pa, da se bodo te države dokončno prijavile, ko bo termin za poimenske prijave igralcev. Belgija je odpovedala, govori se pa tudi, da tudi Američani ne bodo prišli. Oni so hoteli kriti visoke stroške z različni go-

stovanji, so pa tako pretirano dragi, da njihovih ponudb nihče ni mogel sprejeti.

s. Gradjanski (Z) je odklonil ponudbo praške Sparte za dvodnevno gostovanje za Božič v Zagrebu. Sparta bo sedaj potovala v Budimpešto.

s. Dvornič z Italijo v sabljanju bo tekom meseca januarja ali v začetku februarja v Zagrebu.

s. Norveški smučarji že trenirajo. V Kongsbergu so dosegli skakalci že odlične uspehe. Izmed skakalcev sta najboljša zopet brata Ruud ter komaj 17-letni Hugstéd.

s. Estonec Kreek, evropski rekorder v metu krogle, je dobil zaposlitev v Finski ter bo te dni zaprosil za finsko državljanstvo.

s. Nov svetovni rekord v hrbtnem plavanju na 200 m je postavila v Amsterdamu nizozemska plavalka Van Feggelen v času 2:39.0, dočim je njen prejšnji rekord iznašal 2:40.6.

s. Čehoslovak Hecht, drugi na službeni češkoslovaški teniški rang-listi, bo tudi odpotoval v Ameriko med profesionalce, tako da bodo Čehoslovaki v tenisu po dvojni izgubi — Menzel in Hecht — še bolj oslabiljeni.

s. Kalle Heikkinen, znani finski smučar, se je smrtno ponesrečil pri treningu.

Kultura

Cajnkarijev „Potopljeni svet“ v Ptuj

Za gostovanje ljubljanskega gledališča z dramo »Potopljeni svet« je bilo v Ptuj izredno zanimanje, saj je nje autor dr. Stanko Cajnkari, profesor na tukajšnji gimnaziji, s svojim delom že dvignil dovolj komentarjev z objavo I. dejanja v »Domu in Svetu«. Tedaj je nastala literarna afera in »Dom in Svet« je moral deloma tudi zaradi drame za nekaj časa prenehati izhajati. Pa tudi dejstvo, da so delo igrali ljubljanski igralci, je oživilo zanimanje po vsem mestu in okolici.

Uspeh, ki ga je doživela drama, izvira predvsem iz aktualnega in bogatega notranjega življenja v glavni osebi, duhovniku dr. Velmarju, ki izstopi iz svojega stanu zaradi razmer v Cerkvu. Četudi se vse v drami dogaja že neke na dnu, v zatišju po viharju, ki je moral biti v Velmarju strasten in razdražen, nas pisatelj vseeno zaveže nase, predvsem z govornim zvokom in izrazitim čustvenim tonom svoje govorice, ki je po vsem doživetju že umirjena in ohlajena ter brez vidnejšega zunanje poteka. Sploh pisatelj še vedno lahkotno dosega s svojo virtualnostjo retorike nastojenje, pa tudi z besednimi konstrukcijami in s filozofsko vsebino, katera pa ponekod s svojo releksijo skoraj preveč razrahlja tvorno fantazijo. Posebno dialoge se mu stilistično gladko prelivajo v sočnem in bru-

šenem jeziku, ki pisatelju kar sam od sebe poje.

Za celotnim delom stoji tako resna umetniška osebnost, ki nam z vso iskrenostjo razgrne enega izmed najvažnejših problemov v Cerkvu, pa bodisi to v človeško intimnih stvarih ali pa v zahtevi po duhovni preusmeritvi in nje socialnih spremembah. Prav z neko posebno svetlobo in toploto hoče posvetiti v dogajanje v človeški duši in razume tudi vse to, kar ga vodi v objektiviziranje, ki se mu pa na koncu le ni izognil. Premalo je namreč v IV. dejanju umetniško izoblikoval tendenco z vrinjenjem knjižničarke Vigny, s katero pa še tudi splahne življenjskost drame in jasnejši razplet niti iz osrednjega konfliktnega jedra v Velmarju, ki ga je pisatelj že v II. dejanju tako umetniško svobodno zastavil v napeto stopnjevanem dialogu med njim in škofom. Tu že Velmar tako odkritosrčno poudarja jasno spoznanje, »da je treba prav kmalu storiti nekaj važnega, odločilnega, prav krščansko blaznega«.

Krasen vzpon misli, iz katere bi nujno pričakovali ravno razpletanje skozi vse dogajanje in zgostitev okrog nje enotnost oseb in dejanj. Saj je vendar to motivacija za Velmarja, četudi autor za dramo tega dovolj razločno in jasno ne poudari in razprede. Zato ne moremo pozabiti,

da pravi Velmar: »Motite se, ako mislite, da je bilo to srečanje z žensko odločilno.« Zaradi te pisateljeve »nezvestobe« do socialnega vprašanja III. in IV. dejanje doživi svojo spremembo, ki nalomi notranjo sklenjenost v drami. Vsaj razpletel bi ga lahko, če že ne rešil. Moral pa je to nujnost čutiti, drugače je ne bi rahlo nakazal v III. dejanju, ko izve, da je škof sprejel njegove socialne reforme. Toda ta stavek onemi, kar nekam ugasne, četudi bi še tu ob nastopu delavca lahko preusmeril potek v drugačen konec. Sicer je na to mesto postavil svoje res čisto in odkritosrčno čustvo, ki tudi zajame, saj mora poudarjanje brezupnosti položaja takega duhovnika, ki ni več pravi duhovnik, človeško vendar zagrabiti, toda uživalčevo pričakovanje je bilo drugačno; tisto »odločilno« je bilo zanj nejasno in neizgrajeno. Morda je celo pisateljeva tiha želja tudi bila enaka — toda zakaj kot umetnik vendar in kljub vsemu tega ni storil?

A. Dehenak.

SPOMINSKA KNJIGA SREDNJE TEHNIŠKE ŠOLE

Državna tehniška srednja šola v Ljubljani, ta naš pomembni učni zavod, ki je vzgojil že cele generacije praktikov v najrazličnejših poklicih, da so mogli dočela nadomestiti tujce, je izdala za petdesetletnico svojega obstoja v velikem formatu in na 276 straneh »Spominsko knjigo 1888—1938«, v kateri je zbrano

gradivo, ki ne bo zanimalo samo bivše njene gojence in starše, ki nameravajo posvetiti svoje otroke praktičnim poklicem, ampak tudi marsikateremu drugemu našega človeka. Knjiga je razdeljena na štiri dele in vsebuje sestavke o zgodovini tehniških srednjih šol vobče in posebej ljubljanske, ustroju zavoda, posameznih oddelkov, šolski zgradbi, učencih, dijaških ustanovah in podporah, vprašanih visokošolskega studija absolventov, strokovni organizaciji absolventnih tehnikov, absolventnih delovodskih šol v praksi, vprašanju naše umetnostne akademije, ženskem obrtnem šolstvu, raznih drugih strokovnih učnih zavodih v Sloveniji in Jugoslaviji itd. Sestavke so napisali strokovnjaki J. Reisner, P. Kryl, S. Premelč, V. Turnšek, A. Dolak, Š. Santel, Angela Kravos-Lombar, M. Mušič, D. Fatur, B. Jaklič, V. Košak, J. Jurančič, S. Dimnik, M. Nedelko, I. Mihečič, M. Presl, F. Kočevar, B. Ogorelec, B. Račič, M. Rapoc (Maribor), L. Patik in J. Pretnar, večinoma profesorji zavoda. Delo je opremljeno s celostranskimi slikami kralja Petra, Ivana Murmika, Ivana Šubica, Ivana Hribarja, Jožefa Reisnerja in inž. Leona Novaka ter slikami zavoda in posameznih oddelkov. Dodan je tudi seznam absolventov, profesorjev in učiteljev od ustanovitve do tega jubileja. Knjiga je grafično odlično delo našega tiskarstva, stane 50 din in se naroča lahko tudi pri zavodu v Ljubljani.

Šah

Zagrebski turnir za prvenstvo Jugoslavije

Zagrebski šahovski klub je za svojo tridesetletnico razpisal velik šahovski turnir, ki naj bi se igral za naslov šahovskega prvaka Jugoslavije in na katerem naj bi poleg naših mednarodnih vele-mojstrov igrali še nacionalni mojstri in pa nekateri najmočnejši amaterji. Zamisel je lepa, zlasti zato, da bi prišlo pri nas končno tudi v tem pogledu do jasnosti, ki jo želi javnost in ki mori tudi same naše šahovske mojstre: kdo je prav za prav najboljši jugoslovanski mojster? Podoba pa je, da ta lepa zamisel ne bo mogla roditi zaželenega uspeha. Turnirja se namreč ne bosta udeležila niti Vasja Pirc niti dr. Trifunović, ki ju iz takega turnirja vendar ni mogoče kar tako izločiti. Zagrebski šahovski klub je namreč razpisal turnir od 26. dec. do 17. jan. 1939. Prav v tem času pa bo igral Pirc na božičnem turnirju v Hastingsu v Angliji, dr. Trifunović pa je zadržan iz drugih razlogov. Turnir je sedaj pred vrati. Zaradi odsotnosti dveh poveljnih kandidatov za naslov jugoslovanskega prvaka pa že nastaja v vrstah samih šahistov odpor proti takemu turnirju; zagradelj prihajajo na klub nešteti predlogi, naj se turnir odgodi oz. preloži na dobo okoli Velike noči. Ta izhod bi bil edino pravičen ter je pričakovati, da ga bo zagrebski klub tudi osvojil in s kasnejšim terminom nudil javnosti zanimivo borbo za naslov državnega prvaka, v kateri bodo sodelovali res vsi mojstri, ki so resnično upravičeni, potegovati se za tak naslov. Zakaj sicer bi turnir izpadel v karikaturu, ki spet ne bi rešila vprašanja, kdo je v naši državi najboljši šahist. — Ob zaključku lista smo izvedeli, da je bil turnir preložen na spomlad.

Partije z „Avro“ turnirja

Niemcovičeva obramba.

(10. kolo v Bredi 20. nov.)

Beli: Reshewsky Črni: Botvinnik

1. d4, Sf6 2. e4, e6 3. Sc3, Lb4 4. e3, 0—0 5. Sge2, d5 6. a3, Le7 7. cxd5, Sxd5 8. Sxd5, exd5 9. g3, Sd7 10. Lg2, Sf6 11. 0—0, Ld6 12. Sc3, c6 13. b4, a6 14. Te1, Tf8 15. Lb2, Lf8 16. Dd3, Le6 17. f3, Sd7 18. Sa4, b6 19. Tac1, b5 20. Sc5, Sb6 21. Lc3, Ta7 22. e4!, Sc4 23. Ta1, Lxc5 24. dxc5, Tad7 25. Dd4, i6 26. f4, dxe4 27. Dxe4, Td3 28. Tac1, Txc3 29. Txc3, Lf7 30. Td3, Db8 31. Ted1, Txe4 32. Lxe4, Df8 33. Td8, Le8 34. Te1, Kf7 35. Lxh7, Se5 36. fxe5, Dh8 37. Le2, Ke7 38. Te8, i5 39. Lxf5, Dh5 40. g4, Dg5 41. Te7+, Kd8 42. Te8, Ke7 43. e6!, g6! 44. Te7+, Kd8 45. Td7+, Ke8 46. e7, gxf5 47. Td8+, Ke7 48. Txe8, Dxc4+ 49. Kh1, Df3+ 50. Kg1, Dg4+ in remis z večnim šahom.

V zadnji partiji nam je tiskarski škrat zamenjal Finea z Reshewskym. Pravilno velja torej partija Capablanca: Fine.

Sokolstvo

Lepo uspela Sokolska božičnica. V nedeljo popoldne je priredilo obmejno Sokolsko društvo Gornja Radgona lepo uspelo božičnico za članstvo, naraščajin deco. Pred obdaritvijo sokolske mladine je imel nagovor društveni starosta br. Mavrič Karol, ki je zlasti opozarjal sokolske pripadnike na dolžnosti do te organizacije, z veseljem pa je poudaril tudi požrtvovalnost vsega članstva, ki je s svojim agilnim delovanjem pripomoglo do tega, da se to leto vrši ta pomembna in humana prireditve prvič pod lastno streho. Svoj govor je končal z vzklikom prvemu starešini kralju Petru II., nakar so vsi navzoči zapeli »Hej Slovani«. Sledila je nato obdaritev dece, naraščaja in revnejšega članstva. S pecivom in drugimi dobrotami je bilo obdarovanih 78 pripadnikov, z oblačili in obuvalom pa 65 revnejše dece, naraščaja in članov. Vsem in vsakomur, ki je pripomogel do tako lepo uspele humane prireditve izreka obmejno Sokolsko društvo zahvalo.

L. Sokolska župa Varaždin bo priredila v dneh 26. do 2. jan. smučarski tečaj pri Ruški koči. Cene za hrano, prenočišče, kurjavo din 38 dnevno. Tečaja se lahko udeležijo tudi člani Mariborske sokolske župe, ki se morajo pravočasno prijaviti radi rezerviranja prenočišča.

L. Sokol Maribor I. priredi v soboto, 31. t. m. ob 20. v prostorih kasarne Kralja Petra I. silvestrovanje. Vstopnina 5.— din. Igra godba »Drava«.

S sodišča

Zaradi zavarovalnine zažgal prazno trgovino

Pred malim kazenskim senatom stase morala na okrožnem sodišču v Mariboru zagovarjati trgovec Avgust Štrukelj iz Sp. Dobrave in njegova žena Gizela. Obtožnica ju je dolžila, da sta sporazumno zažgala trgovske prostore v hiši Gionazija Roberta, katere sta imela v najemu. Ogenj je uničil blago v trgovini 19. oktobra ponoči, dva oziroma en mesec popreje pa sta dala Štrukljeva zavarovati inventar v trgovini in stanovanjske premičnine pri dveh zavarovalnicah za 36.000 din. Ogenj je napravil 65.000 din škode, dočim je bila hiša poškodovana za okoli 400 din. Štrukljeva sta bila osumljena požiga, da bi si prilastila zavarovalnino, ter aretirana. Mož in žena pa sta vseskozi zanikala, da bi onadva zažgala inventar.

Trgovina namreč ni šla, Avgust Štrukelj je bil zaposlen že od julija v tekstilni tovarni pri Ehrlichu. Orožniki, ki so prišli s sodno zaprišeženim cenilcem v pogorelo trgovino, so ugotovili, da je moral biti ogenj na več krajih podtaknjen. Ogenj se pa ni razširil, ker ni bilo v zaprti trgovini zraka. Sumljivo za obtoženko je bilo nadalje to, da je odpeljala tisti dan pred požarom hčerko v Slov.

Bistrice in da je na razpravi neka priča izpovedala, da ji je ponujala Štrukljeva, kolikor bi hotela, samo če takoj zaneše neko pismo v Slov. Bistrice; da bo namreč pismo popreje tam, preden bodo orožniki.

Tako se sodišče vključuje doslednemu zanikanju ni moglo prepričati o njihovi nekrivdi ter je obsodilo oba Štrukljeva vsakega na 5 mesecev strogega zavora in na 300 din denarne kazni.

Kurji tat in paragraf

Stanislav Pajek je oženjen in viničar v Lahoncih. Preživljati mora tri majhne otroke. Letos februarja, ko je bila zunaj zima in so bili otroci lačni, je Pajek sklenil, da si bo pomagal na drug način, če drugače ne bo šlo. Dobro je poznal Lahonce, Radomersčak, Cerovce, Desnjakovce in Žerovince. Vedel je za vsak hlev in vedel, kam hodijo kure spat. Tudi zaradi psov je bil brez skrbi; psov nimajo pri vseh hišah. Če je pre-mišljeval tako naprej, je bil skoraj prepričan, da mu ne bodo mogli stopiti na prste. Na svojo kožo bo že gledal.

Od februarja do maja meseca po tem njegovem razmišljanju skoraj ni bilo

tedna v Lahoncih in okoliških vaseh, da ne bi bilo vlomljeno v kak hlev in da ne bi zginitle kokoši. Za kurjim tatom so ostali vedno ukričljivi križi, odtrgane žabice in nič več. Tako je šlo do kake 15 tatvine, ko so mu končno le prišli na sled.

Državno pravdnštvo ga je obtožilo, češ da se je specializiral samo na kurje tatvine in da ni delal med tem časom ničesar drugega. Žena pa bi naj kokoši prodajala. Pri razpravi je Pajek tatvine priznal, izgovarjal pa se je z revščino. Obsojen je bil na 6 mesecev strogega zavora.

10 in 6 mesecev za 15 tisočakov. Pred okrožnim sodiščem v Mariboru sta bila obsojena dva poljska delavca iz Loperšic: Franjo Hutinski in Štefan Cestar. Prvi na 6 mesecev strogega zavora in na dve leti izgube častnih državljskih pravic, drugi na 10 mesecev strogega zavora. Cestar je vzel Glavniki Katarini v Loperšicah iz zaklenjene skrinje 8000 din in s pomočjo nekih malih otrok še 1000 din. Hutinski pa je pomagal izvabiti s Cestarjem 5500 din neki mladoletni punc. Oba morata poravnati škodo.

Zanimivosti

Nevernim Tomažem 20. stoletja

RUSKI KMETJE SO IZDALI RESOLUCIJO, S KATERO NAPOVEDUJEJO BORBO PROTI VSEM TISTIM, KI NE VERJAMEJO, DA SE ZEMLJA RES VRTI OKOLI SONCA

Na nekem kmečkem zborovanju v vasi Balalajkina v Rusiji so mužiki sprejeli resolucijo, s katero kmetje ugotavljajo, da se naša zemlja res vrti okoli sonca, obenem pa napovedujejo najostrejšo borbo proti vsem tistim nevernežem, ki o tem še danes dvomijo. O tem nenavadnem, a značilnem dogodku piše moskovska »Pravda«:

Nekega dne so se prebivalci vasi Balalajkina spomnili, da človek ne živi samo od kruha, temveč da mora uživati tudi duhovno hrano. In Balalajkinci so se odločili, da priredijo vrsto predavanj. Pred nedavnimi dnevi je bilo prvo predavanje. Predavatelj je obširno govoril o Koperniku. Po predavanju pa so kmetje smatrali za potrebno, da izglasu-

jejo resolucijo, kakor imajo navado storiti zborovalci po političnem predavanju. In sprejeli so resolucijo, ki se glasi tako-le:

»Mi kmetje iz Balalajkine enodušno odločujemo:

1. da se zemlja res vrti okoli sonca,
2. da je sodrug Kopernik imel popolnoma prav, ko je to trdil,
3. da je treba podvzeti najenergičnejše ukrepe proti vsem tistim buržujem, ki oporekajo Koperniku to resnico in ki še ne verjamejo, da se zemlja res vrti okoli sonca,
4. da bomo z vsemi svojimi silami delali na tem, da se bo zemlja tudi v bodoče vrtela okoli sonca.«

ZGODOVINA V GRAFIKONU.

Enemu izmed profesorjev, ki jih velika ameriška vseučilišča sijajno plačujejo za to, da si izmislijo najboljše načine za propagando znanosti, je prišlo na misel, da prikaže zgodovino človeštva v najmanjšem časovnem razdobju. Vso zgodovino je zajel v razmerju 1:1.000.000. Po njegovem grafikonu se je človek pojavil na svetu šele pred enim letom. Komaj devet mesecev je poteklo, odkar se je človek naučil govoriti in se oborožil z debelo palico za svojo obrambo.

Bronasta doba je nastopila pred 48 urami, a šele včeraj so iznašli abecedo. Opoldne so Grki dosegli vrhunec filo-

zoiske in matematične znanosti. Ob 18. uri je Cezar zaboden umrl. Opolnoči je bilo odpravljeno rimsko cesarstvo. Nočne ure pomenijo časovne dobe srednjega veka. Če računamo, da je sedaj pol dne, je ob 8.15 zjutraj Galilei odkril Jupitrove satelite, a ob 9.05 je Washington osvobodil Združene Severno-ameriške države.

Avtomobil so iznašli šele pred četrt ure, prvo pismo pa je bilo po zrakovni pošti dostavljeno šele pred petimi minutami. Pred eno minuto so oddali v vseмирje prvo radio vest s kratkimi valovi.

Narod in vladarska hiša.

Zaradi boljšega razumevanja prihodnjih dogodkov moram povedati, da je bila do tedaj politika kralja Karla enostransko ob boku trozveze in je šele v njegovih zadnjih letih nastopala sprememba.

Dejansko — toda to ni bilo nikoli javno povedano in priznано — je bila Romunija četrti faktor v zvezi centralnih sil. Jaz ne vem, kdaj je bila ta zveza prvič sklenjena in podpisana, na vsak način pa je bila l. 1914. obnovljena. Stric je bil iz najglobljega prepričanja zvest temu paktu, čeprav ga je ljubosumno skrival. Samo kadar je nastopila kaka nova vlada, je o tem obvestil ministrskega predsednika, zahteval obenem od njega najstrožjo molčečnost. Toda vsi se tega niso držali, in tako se je zgodilo, da so skoraj vsi politiki za to vedeli, čeprav uradnega potrdila niso nikoli dobili.

Nezakonito postopanje budimpeštanske in dunajske vlade z Romuni v Transilvaniji in Bukovini pa je postavljalo to stričevo zavezništvo na težko preizkušnjo.

Večino časa njegovega vladanja so bile glavne romunske aspiracije naperjene proti Rusiji, ki je v rusko-turški vojni l. 1877/78 sicer pomagala Romuniji, je pa bila vedno nezanesljiv prijatelj in zatiralec besarabskih sorojakov. Rusija je takrat sicer res dala v zameno za Besarabijo del Dobrudže, toda ta zamenjava je pomenila za Romunijo izgubo. Tako je nastalo nasproti Rusiji nerazpoloženje, ki je bilo več desetletij tako močno, da so zahteve po Transilvaniji in Bukovini stopile čisto v ozadje. Glavni sovražnik in glavna nevarnost tiste dobe je bila Rusija.

(Dalje sledi)

KRALJICA MARIJA ROMUNSKA:

104

Zgodba mojega življenja

Stric Karol ni bil tedaj več pod vplivom Charlyje, ki se je bila Romunije naveličala in se preselila v drugo lovišče. To naju je močno zbližalo in uvedel me je v vse javne posle države. Z menoj ni več govoril kot z učencem, ampak kot s sodelavko. Poleg strica so pa mislili tudi drugi, da je napočil čas, ko me je treba pripraviti za bodočnost. Zgodilo se je tudi, da so pričeli mnogi, ki so se hoteli izogniti stričevi duševni enostranskosti, iskati tesnejših stikov in sodelovanja z menoj. Ljudstvo je pričelo gojiti vame mnoga upanja in je pričakovalo od mene uresničenja premnogih tihih želja. Zaf ta upanja še niso bila tako zrela, da bi se bila mogla kar takoj uresničiti, toda bližnja bodočnost je uresničenje napovedovala in vezala z mojim vstopom v zgodovino.

Zadnji predvojni obisk v Nemčiji.

V jeseni leta 1913. sem se odpeljala zopet v Tegernsee, na obisk k mami. Pač nisem slutila, da bo to moj zadnji in sem bila pri mami vsa vedra in vesela. S seboj sem pripeljala malega Mircea, ki so ga vsi takoj vzljubili. Bil je ljubeznjiv deček, čeprav se je razvijal počasneje kakor njegovi bratje in sestre.

Dne 27. decembra je umrla moja tašča, in mi smo se vsi odpeljali v Sigmaringen na pogreb. Nanda je ta smrt hudo prizadela, kajti oče mu je bil umrl že osem let prej in njegov dom se je s tem razkrojil.

K pogrebu so se zbrali zastopniki mnogih vladarskih rodov. Prišla sta tudi cesar Viljem II. in saški kralj Friderik Avgust. Saški kralj je bil človek, ki je nosil srce na jeziku in sploh ni znal drugače govoriti, kakor glasno. Pri obedu po pogrebu sta si sedela s cesarjem nasproti in bila malo bolj glasna, kakor je navada ob takih prilikah. Mojemu svaku Viljemu je dejal kralj: »Na, da, moj ljubi Viljem, sama sreča je, da je vsa ceremonija trajala malo časa, sicer ne bi bila tvoja mati edini mrlič.« Mislil je na silen mraz, ki je vladal v grobnici. Svaka je to vedro kraljevo razpoloženje seveda prizadelo in je v odgovor zamrmral nekaj nerazumljivega, dočim moj mož ni vedel, ali naj se smeje ali jezi.

Jovialnega kralja pa ni nič spravilo v zadržano in obračal se je do svojega cesarskega tovariša in soseda z najrazličnejšimi zadevami, ki niso bile v skladu s krajem in časom.

Cesar Viljem je bil namenjen, odpeljati se s pogreba v Avstrijo, na obisk k Francu Ferdinandu, ki ga je bil povabil na lov. Kralja so zanimalo vse podrobnosti tega obiska in nazadnje ga je celo vprašal, ali bo kot gost avstrijskega prestolonaslednika zvečer oblekel uniformo ali civilno obleko. Po kratkem premisleku se je cesar odločil za uniformo. »Čisto pravilno«, je zaklical veseli pogrebec, »kajti v civilni obleki izgledaš strašno nemumno.«

Tak je bil ta kralj. Ko je po svetovni vojni izgubil prestol, je na nekem njegovem potovanju zahtevalo njegovo vsakdanje ljudstvo, da se mu pokaže in ga je navdušeno sprejelo, on pa se je nasmešnil in zaklical: »Vi ste pa res lepi republikanci!«

Švedski film in njegove zvezde

Švedska je dala svetovnemu filmu vrsto velikih igralcev in igralk. Nekatere teh švedskih zvezd še sedaj sijajo na filmskem nebu. Med njimi je Greta Garbo nedvomno največja in najpopularnejša.

Nova dela švedske filmske produkcije kažejo zopet ono visoko stopnjo, ki so jo imela pred leti, ko je izšla serija izredno uspešnih družabnih filmov, ki so prinesli slavo švedski filmski industriji. Novi filmi, ki jih za sedaj vrtijo samo ožjemu krogu filmskih ljubiteljev, kažejo, da gre švedska produkcija zopet v srečno razdobje filmskega ustvarjanja. Zlasti se odlikujejo filmi »Kariera«, »Dolar« in »Polet okoli svetilke«.

»Kariera« je novi film mladega filmskega podjetja, ki ga vodi žena. Dejanje filma je vzeto iz resničnega življenja gledaliških igralcev. Film prikazuje doživljanje neke gledališke družine, ki gostuje v švedski provinci in pot mlade umetnice k slavi. Glavne vloge igra v filmu že preizkušena Toli Zellman in mnogo obojetajoča mlada umetnica Signe Hasso.

Dolar« je posnelo največje švedsko

filmsko podjetje »Svenskt Filmindustri« po znanem Bergmanovem odrskem delu. V zelo živahni komediji ima glavno vlogo Ingrid Bergman, ki si prerokuje slavo Grete Garbo. Tudi ta je pričel svojo kariero pri istem filmskem podjetju.

»Polet okoli svetilke« je drama, ki opisuje spor med čutom dolžnosti in ljubeznijo. Kraj dogajanja je morski svetilnik na osamljeni pečini. V glavni vlogi se je zelo dobro obnesel že znani igralec Lars Hanson.

Našteta dela kažejo, da bodo švedski filmi v svetu zavzeli zopet ono vlogo, ki so jo imeli takrat ko sta Stiller in Sjöström ustvarjala čudeže v nemih filmih. Stiller je že umrl. Sjöström pa je deloval tudi v Hollywoodu. Lani se je vrnil v domovino in posnel film »Dion Erikson«, v katerem je igral tudi glavno vlogo.

Švedski film s svojimi zvezdami nima sreče. Čim se pojavi na filmskem nebu nova zvezda, jo že ugrabi tuja konkurenca. Tako je sedaj Ingrid Bergman, ki je bila letos angažirana v Nemčiji, napravila isto, kakor pred dvema letoma Zarah Leander.

Skrivnostna usoda mlade žene

V Cerovcu pri Litiji že dalje časa ugibajo, kaj je z usodo Benegalijske Micike, ki je odšla v službo, se poročila in nato neznano kam izginila. Micika Benegalijska je odšla pred devetimi leti v Ljubljano, kjer je služila pri neki dobri družini. Ko se je ta preselila v Slavonski Brod, so tudi Benegalijsko vzeli s seboj,

Naročamo Vas

da naročite Male oglase za naš list v upravi »Večernika« (Kopališka ul. 6) ali v poslovalnici (Aleksandrova c. 13) vsak dan najkasneje do 9. ure dop.

Za soboto

pa prosimo, da naročite Male oglase že v petek dopoldne ali popoldne, ker za Male oglase, naročene šele v soboto dopoldne radi prejšnjega zaključka lista žal ne moremo sprejeti jamstva, da bodo priobčeni po želji cenjenih naročnikov.

Uprava »Večernika«

ker je bila dobra in poštena. Osem let je služila pri istem gospodarju in si pri-

hranila precej denarja. Micika je redno pisala svojim staršem in jim je ob neki priliki sporočila, da se bo poročila z nekim pismonošo. Pred poroko sta oba obiskala Benegalijsko v Cerovcu, po poroki pa še enkrat. Nato dolgo ni bilo glasu o mladem paru. Šele nedavno je prišel v Cerovec Micikin mož sam in dvignil pri šumarski pošti ženine prihranke v znesku 20.000 dinarjev. Nato je vse utihnilo. Starši so bili v skrbeh za usodo svoje hčerke. Izvedeli so, da je njen mož pismonoša v Zagrebu. Neka sosedka, ki je bila v Zagrebu po opravkih, je govorila s pismonošo, ki je izjavil, da Benegalijske Micike sploh ne pozna in da je poročen z neko Beograjkanko. Zagonetka je postajala vedno večja. Ko so ga trdo prijel, je pismonoša izpovedal, da sta se nedavno ločila, ker je imel premalo dohodkov. Odšla da je v Beograd služiti. Beograjska policija o mladi ženi ničesar ne ve. Tudi naslov, ki ga je dal pismonoša, je bil nepravilen. Te dni pa so starši prejeli pismo od svoje hčerke, v katerem sporoča, da se ji dobro godi. Ugotovili so, da je to pismo že staro in oddano v Zagrebu. Kuverta je bila odprta in nato na novo zalepljena. Usoda mlade žene je vedno bolj tajin-stvena in so oblasti uvedle strogo preiskavo.

ZAKAJ POPIJEJO AMERIČANI 150 MILIJARD DIN LETNO?

Eden mnogostevilnih ameriških zavodov za napredek znanosti se ukvarja zadnje čase z zelo čudnim vprašanjem: Zakaj zapijejo Američani 150 dinarjev letno? Člani instituta, ki jim je bilo poverjeno, da najdejo odgovor na to vprašanje, so ugotovili sledeče razloge: 1. Vsak človek je v svojih otroških letih okušal mnogo alkoholne pijače iz rado-vednosti, 2. pozneje pije človek zaradi družabnih obveznosti, 3. pije, da bi pozabil neprijetne in grde strani življenja, 4. ker alkohol prija želodcu, pomaga proti nespečnosti in revmatizmu in 5. ker je malokateri človek more pustiti alkohol, če ga je že enkrat začel piti.

× Duhovnik, ki oznanja nudizem, živi v občini Kanley na Angleškem. Nekateri farani smatrajo njegov nauk za upravičen, drugi pa ga kritizirajo. Nedavno je ta odločni borilec za goloto človeškega telesa v neki svoji pridigi pozval svoje verne, da naj hodijo, kadar le morejo, nagajati lažen sram brani človeku, da bi predal svoje telo soncu in svetlobi, ki jo je Bog ustvaril prav za ta telesa. »Noben greh ni, sprehajati se nag!« je vzkliknil smeli duhovnik v svoji pridigi. Ljudje v njegovi fari ne vedo, kaj naj počno.

× »Akademijo vina« so ustanovili v New Yorku. Člani, ki jih je zdaj 40, bodo voljeni prav tako kakor člani Francoske akademije. Ta akademija bo imela vsak mesec »sejo«. Najzanimivejša je, da je

imel na prvi seji govor član, ki se imenuje Freshwater (sveža voda). Kljub svojemu čudnemu imenu pa je mnenja, da so različna vina mnogo boljše pijača kakor voda.

× Otrok, ki vidi vse narobe, živi v Chicagu. Pred njegovimi očmi hodijo ljudje po glavi, in kadar bere knjigo, jo mora držati narobe. Drugače pa vidi vse predmete popolnoma normalno. Zdravniki preiskujejo to čudno igro narave.

× Vojak, ki se nauči na pamet koran, je osvobojen vojaškega roka. Ta sklep je sprejel egiptski parlament na željo samega kralja Faruka. Ker ima koran 114 poglavij, ki so mnogo daljša kakor v sv. pismu, je verjetno, da se bo le malo egiptčanskih mladeničev moglo na ta način rešiti vojaške službe, ki traja v Egiptu tri leta.

× Blazneži slutijo potres. To zanimivo dejstvo so ugotovili japonski zdravniki, ki so opazili, da postajajo norci v umobolnicah redno nemirni in naravnost brezumni. To stanje traja vse dotlej, dokler potres ne mine. Na Japonskem, kjer so potresi pogosti, imajo psihiatri dovolj prilike, opazovati ta nenavaden pojav.

× V globini desetih metrov se je poročil neki znani ameriški potapljač, ker je želel ta važni dogodek proslaviti na originalen način. Najel je hermetično zaprto pripravo, v katero so vstopili njegova nevesta, duhovnik, dve priči in on, se spustil v globino 10 m in tamkaj opravil obred.

× Slapovi Niagare — grobnica samomorilcev. Po neki ameriški statistiki so deč, so postali slapovi Niagare najbolj »priljubljeni« mesto za izvrševanje samomorov. V zadnjih 20 letih je skočilo vanje natanko — 300 oseb.

× Rensko zlato ni legenda. Nekaj dečkov, ki so se igrali na bregu Rena v bližini Kölna, je našlo večjo količino zlatega denarja, ki je obsegala novce skoro vseh držav sveta. Opogumljeni dečki so začeli kopati naprej in po dolgem, napor-nem iskanju so izveli iz zemlje zopet zlatega denarja v veliki vrednosti. Ko so zvedele za to oblast, so poslale iskat naprej potapljače, ki pa doslej še niso ničesar našli. Domnevajo, da so to »rensko zlato«, znano iz starih pripovedk in Wagnerjevih oper, zakopale tja židovske družine, ki niso znale na drugačen način shraniti svojega imetja.

MALI OGLASI

CENE MALIM OGLASOM: V malih oglasih stane vsaka beseda 60 par: najmanjša pristojbina za te oglase je din 6.—. Družbe, preklicil dopisovanja in ženski oglasni listi 1.— so besedi. Najmanjši znesek za te oglase je din 16.—. Debelo tiskane besede se računajo dvojnó. Oglasni davek vs enkratno obliko znaša din 2.—. Znesek za male oglase se plačuje takoj pri naročilu, oziroma ga je vposlati v pismu skupaj z naročilom ali pa po poštni naložnici na čekoval račun št. 11.489. Za vse pismene odgovore glede malih oglasov se mora priložiti znak za 3 din.

Razno

2500 DIN
potrebujete, da zaslužite
1000 din mesečno. Pišite na
»Anos«. Maribor, Orožnova.
91

NAROCITE POHISTVO
direktno pri proizvajalcu A.
Belak, Frankopanova ul. 23.
3045

ZASTONJ DOBITE
zanimivo ilustrirano knjigo
»Pot do sreče«, ako se obrne-
te na naslov: Karmah, Zalec.
3143

PRISTEN CVETLIČNI MED
po din 16.— za kg. pri več-
jem odjemu popust. oddaja
Kmetijska družba, Meljska c.
št. 12. 3371

LOEWE-RADIO!
MINERVA-RADIO!
Najodličnejše božično darilo!
Dobi se tudi na obroke pri Klei-
endienst & Posch, Maribor,
Aleksandrova 44. 3648

KAPPEL
najodličnejši mali pisalni
stroj ne sme manjkati pod
božičnim drevescem. Dobite
ga tudi na obroke pri Klei-
endienst & Posch, Maribor,
Aleksandrova 44. 3649

RES PRAKTIČNA
BOŽIČNA DARILA
za znižanih cenah kupite le
pri Srečko Pihlar, Gosposka
ul. 5. 3783

BOŽIČNE KEKSE
prave domače, odprti suhor,
šartije, potice in druga peci-
va kupite najboljša za praz-
nike v pekarni Čebokli,
Glavni rg 9. 3878

Glavna zaloga pristnih
KRANJSKIH KLOBAS
tvrdke K. Jarc, Ljubljana.
JOS. SINIGOJ
delikatna trgovina, Mari-
bor, Aleksandrova 18. 3907

ALI ŽE VESTE

da najboljšo vino dobite le v
gostilni »Prešernova klet« v
Gosposki ulici. 3948

ZAKAJ TE SKRBI!
Naročite za praznike najji-
nejši mlečni kruh v pekarni
Rakuša, Koroška c. 24. 3790

Najlepše božično darilo
SVILENE ODEJE
od 200 din naprej. Alojz Ko-
čijaš, Slovenska 24. 4054

BOŽIČ IN ŠTEFANOVO
koncert, prvovrstna prekmur-
ska godba, domača kuhinja,
ribe vseh vrst pripravljene,
pristna ljutomerska in dalma-
tinska vina. Se priporoča
Štibler, gostilna »Ljutomer«.
4055

OPOZORILO!
Dalmatinska gostilna pri »Mo-
driču«, Taborska 20, toči prvo-
vrstna dalmatinska vina, za
praznike čez ulico 8 din. Se
priporoča Nikola. 4056

Sobo odda

SOBICO
oddam takoj z ali brez oskr-
be. Aleksandrova 55. vrata 1.
4026

Oglašujte!

Darila za dame

svila za večerne obleke, volmeno blago za oble-
ke in plašče, svila za domače obleke

Textilana Büdefeldt

Radi inventure že sedaj

odprodaja čevljev

na sledeči način

125°-

sedaj za itd.

95°-

195°-

sedaj za itd.

145°-

260°-

sedaj za itd.

205°-

340°-

sedaj za itd.

260°-

pa tudi slučaji

195°-

sedaj za

98°-

KARO, Gosposka 13

dokler traja zaloga, izrabite priliko!

Naročajte po pošti s pomočjo naših katalogov, ki jih dobite brezplačno!

Božični darovi!

Din 12.—
B 53 Vuneni šal, kockast, u tamnim bojama

Din 15.—
B 54 Vunene čarape, fine, mekane, smedje ili sive

Din 52.—
B 55 Košulja, od dobrog popelina, najnovije boje i uzorci

Din 60.—
B 56 Muški šešir, fini, glatki, pusti, podstavljen, u svim bojama

Din 65.—
B 57 Vuneni pullover, bez rukava, u svim modnim bojama

Din 145.—
B 58 Pridžama, fini engleski popelin, moderni uzorci i boje, najljepši dar

Zagreb, Ilica 416

Ako blago ne bi odgovarjalo, ga zamenjamo ali vrnemo znesek kupnine!

Parfumerije in toaletne potrebščine

I. Thür

MARIBOR, GOSPOSKA ULICA 19

Drogerija — Fotomanufaktura

Radi selitve takoj na prodaj dobro ohranjena kompletna SPALNICA in kuhinja zelo ugodno. Vprašati: Tvorliška 12. 4035

Dopisi

DRAGICA!

VOZIČEK ZA LUTKO za polovično ceno kakor nove proda Kadmas J. Melje, Kraljeviča Marka 13. 4057

Danes zjutraj in včeraj zman čakal, nam ni bilo usojeno. Prosim, pokličite takoj po praznikih! T.B. 4058

MODNA TRGOVINA

ANTON PAŠ

MARIBOR, SLOVENSKA UL. 4

Damsko, moško in otroško toplo perilo!

Viktor Mavrič

MANUFAKTURA

Maribor, Kralja Petra trg 4

Praktična božična darila dobite po ugodni ceni!

Halo! Za praznike Halo!

Prodajalna R. WELLE, nasproti kolodvora Prvovrstno prekajeno meso vseh vrst

la. šunkove dele

nudim najcenejše, dokler traja zaloga

Za Božič

Pletenine iz lastne pletarne, toplo spodnje perilo, nogavice, rokavice itd. nudi najceneje v veliki izbiri

„LIA“ Maribor, Aleksandrova c. 19

Stanovanje

MOŠKI SE SREJME na stanovanje. Isto tam mala peč naprodati. Splavarska 7. 4027

Najlepša

DARILA

za praznike, god in rojstni dan so bonboniere in košarice pri

„KAVALIR“

Gospodsk. ulica 28.

Božična darila

v veliki izbiri priporoča

IVAN KRAVOS, Maribor

Aleks. c. 13

Telefon 2207

Pletenine

lastnega izdelka kupite najboljšo pri

P. Traun

SLOVENSKA 8.

Taka je!

Najlepša darila za Božič se dobe pri tvrdki

Ivan Kovačič, Maribor

Slovenska ul. 10, Koroška c. 10

Širite „Večernik“

Vložek

z vsemi higijenskim prednostmi je

„SETA“ vložek

Noge si ohranite zdrave, čiste, sveže in elastične

Prvovrstno kosovno apno porabno tudi zlasti v kemične svrhe

dobavljajo v vagonih pošiljkah

apnenice Ant. Birolla v Kresnicah

Cene konkurenčne

1300 Pisarna **Ant. Birolla, Ljubljana, Dalmatinova 10**

Mal' položi dar domu na oltar!

Najlepša božična darila, ki prinašajo veselje in zabavo za mlade in stare!

Domači kino

v veliki izbiri in po vsaki ceni! Zahtevajte prospekte, brezobvezna predvajanja dnevno. Foto-aparati vseh svetovnih znamk v največji izbiri. Velika izbira v vsakovrstnem svinčenokristalnem blagu. Kasete s parfumom kot darila, najlepša izbira v dozah za puder itd.

Izredne božične cene!

Ivan Pečar, Gospodsk. ulica št. 11

Foto — Kino — Parfumerija itd.

Lepe pisalne garniture

sa najlepše božična darila

Knjižarna Tiskovne zadruga, Maribor

Aleksandrova cesta 13, Telefon 25-45.

Živi karpi

postrvi, linije, ščuke, znana dobra kvaliteta. Najceneje pri **FERD. GREINER**, Maribor, Gospodsk. ulica 2.

Dnevno sveže pražena kava,

IVANU LAHU špecerija - kolonijale - delikatesa **MARIBOR, Glavni trg 10**

TELEFON št. 25-03

Izda in ureja **ADOLF RIBNIKAR** v Mariboru. Tiska **Mariborska tiskarna d. d.**, predstavnik **STANKO DETELA** v Mariboru. Izhaja razen nedelje in praznikov vsak dan ob 14. uri. Velja na mesec prejemani v upravi ali po pošti 10 din, dostavljen na dom 12 din. Oglasi po ceniku. Uredništvo in uprava: Maribor, Kopališka ul. 6. Telefon uredništva in uprave št. 25-67. Poštni čekovni račun št. 11.409.